

Eerste Kamer zeer kritisch over wetsvoorstel voor LSP

Geplaatst op vrijdag 10 april 2015 op www.huisartsvandaag.nl

Op 26 mei 2015 is in de Eerste Kamer de plenaire behandeling voorzien van het wetsvoorstel 33509.

De volledige naam van dit voorstel is Wijziging van de Wet gebruik burgerservicenummer in de zorg, de Wet marktordening gezondheidszorg en de Zorgverzekeringswet (cliëntenrechten bij elektronische verwerking van gegevens). Volgens de aanhef van dit voorstel beoogt het de randvoorwaarden te regelen, waaronder veilige elektronische gegevensuitwisseling kan plaatsvinden en geeft het aan welke extra rechten en waarborgen voor cliënten van toepassing zijn bij elektronische gegevensuitwisseling en bij het beschikbaar stellen van gegevens via een elektronisch uitwisselingssysteem.

De commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Eerste Kamer heeft over dit wetsvoorstel een groot aantal vragen aan de minister van VWS gesteld die ze recent in een Memorie van Antwoord beantwoordde. Het grote aantal vragen liet al zien aan dat de Eerste Kamer nog kritischer en principiëler kijkt naar dit wetsvoorstel dan de Tweede Kamer.

Naast die vragen van de diverse fracties heeft de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Eerste Kamer het noodzakelijk geacht om naar aanleiding van dit wetsvoorstel op 13 april 2015 een deskundigenbijeenkomst te organiseren in de plenaire zaal van de Eerste Kamer aan het Binnenhof.

Indringende vragen

Leden van meerdere fracties van de Eerste Kamer hebben indringende vragen gesteld over het wetsvoorstel. Men is er

goed van doordrongen dat wetsontwerp 33509 helemaal toegesneden is op het legitimeren van het gebruik van het Landelijk SchakelPunt als enige medium voor grootschalige communicatie van medische data. Daarbij is men zeker niet uit het oog verloren dat het huidige LSP-gebruik eigenlijk een publiek/private doorstart is van het Landelijk Elektronisch Patiënten Dossier(L-EPD) dat op 5 april 2011 door de Eerste Kamer unaniem afgewezen werd.

Generieke toestemming

De indringende vragen gaan onder andere over het toestemmingsprincipe dat bij de opt-in-toestemming van de patiënt gehanteerd wordt. Via het LSP is het niet mogelijk dat een patiënt aangeeft welke informatie voor een gekend doel wordt verstrekt aan een gekende derde(specifieke toestemming). Er wordt bij LSP-gebruik gevraagd om toestemming de hele professionele samenvatting van het huisartsdossier beschikbaar te stellen voor opvraging door een andere zorgaanbieder. Hooguit is een categorie van zorgaanbieders uit te sluiten.

De opt-in-toestemming die gevraagd wordt is dus een generieke toestemming en niet een specifieke. De minister komt in haar wetsontwerp met een zeer gekunstelde, semantische, constructie. Zij noemt de opt-in-toestemming, die de patiënt nu geeft ,opeens een gespecificeerde toestemming. Met die benaming wordt vervolgens het juridisch kader waarin de toestemming ingebed zou moeten zijn behoorlijk opgerekt.

De VVD, minister Schippers eigen partij, is ook zeer kritisch ten aanzien van dit wetsvoorstel. Zij vraagt zich o.a. af hoe regionaal de uitwisseling eigenlijk wel is en wat de belasting van het opt-in-toestemming verwerven voor de huisarts is. Ook de VVD ziet dat er veel meer van de huisarts gevraagd wordt naast het leveren van zorg.

Deskundigenbijeenkomst

De deskundigenbijeenkomst wordt door de Eerste Kamer in samenwerking met het Rathenau-instituut georganiseerd op 13 april. Er zijn vier thema's die achter elkaar aan de orde komen:

1. Toestemming
2. Uitvoerbaarheid
3. Het LSP
4. Alternatieven

Bij die sessies krijgen de uitgenodigde organisaties 5 minuten de tijd om een inleiding te geven waarna er discussie volgt.

Voor het thema Toestemming zijn de Nederlandse Patiënt en Cliënten Federatie(NPCF), het Nictiz en de Universiteit van Amsterdam uitgenodigd. Hier passeren de volgende onderwerpen de revue: de geïnformeerde toestemming van de patiënt, het medisch beroepsgeheim, de toestemming gegevens te raadplegen en tenslotte de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst naast de Wet bescherming persoonsgegevens.

Bij Uitvoerbaarheid zitten de Landelijke Huisarts Vereniging(LHV), de Vereniging Praktijkhoudende Huisartsen en de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst(KNMG) aan tafel. Zij bespreken de één op één uitwisseling en de praktijkgevolgen van de toestemming.

Bij het thema LSP zitten de Vereniging van Zorgaanbieders Voor Zorgcommunicatie, als verantwoordelijk voor het LSP, en het College ter Bescherming van Persoonsgegevens aan tafel.

Daar staan op het menu: veiligheid, vrijwilligheid van aansluiting door zorgverleners en het toezicht op uitwisselingssystemen.

In de laatste sessie Alternatieven is de samenstelling nog niet volledig bekend bij het ter perse gaan van dit artikel. In ieder geval zit daar VPHuisartsen aan tafel. Het wordt in

ieder geval zeer interessant, omdat daar alternatieven en bredere ontwikkelingen besproken worden.

Kritisch

Alleen al uit de samenstelling van de lijst van deelnemers aan de diverse sessies en de onderwerpen is af te lezen dat de Eerste Kamer niet over één nacht ijs wil gaan en het kraken van kritische noten niet schuwt. Al enige jaren terug heeft de Eerste Kamer het stoffige imago van zich af geschud en laat duidelijk zien dat het geen goedkeuringsmachine van wetten is. De plenaire behandeling van het wetsvoorstel staat, zoals eerder gezegd, gepland op dinsdag 26 mei 2015. Het zullen spannende dagen worden voor de minister van VWS.

Wim J. Jongejan, huisarts n.p. en kritisch LSP-volger